

VERSLAG WERKGROEP

Onderwerp	:	Werkgroep Zonnepark Wildervank – nummer 2
Datum	:	29 maart 2021
Locatie	:	Digitaal
Aanwezig	:	geïnteresseerde/inwoner Wildervank, omwonende, vertegenwoordiger Buurtvereniging Wildervanksterdallen, omwonende, Henk Schoonvelde (projectleider Pure Energie), Ira Hesp (omgevingsmanager Pure Energie)
Afwezig	:	Inwoner Veendam en bestuurslid Veenstroom, omwonende, geïnteresseerde/inwoner Wildervank

-----
*Dit verslag op hoofdlijnen is een weergave van de tweede vergadering
 van de werkgroep voor Zonnepark Wildervank.*

Agenda:

1. Korte kennismaking
2. Landschappelijke inpassing en ecologische versterking
3. Energiecoöperatie / lokaal eigenaarschap
4. Vragen en vervolg

1. Kennismaken

- De bijeenkomst wordt geleid door de omgevingsmanager van Pure Energie.
- De bijeenkomst begint met een kort voorstelrondje. Een aantal aanwezigen geeft aan liever geen zonnepark te willen, maar wel graag te kunnen meedenken over de invulling van het idee, voor het geval het zonnepark gerealiseerd wordt.
- Naar aanleiding van de suggestie in de vorige werkgroep heeft de omgevingsmanager contact gezocht met de vertegenwoordiger van Buurt- en wijkvereniging Wildervanksterdallen. De voorzitter hiervan neemt vanaf nu deel aan de werkgroep.
- De omgevingsmanager vertelt in het kort over het idee en wat er tot nu toe gedaan is.
  - Ca. 52 hectare, 150.000 zonnepanelen met een verwachte jaaropbrengst van 51.000 MWh.
  - Er is contact geweest met de gemeente Veendam en de direct omwonenden. Pure Energie streeft naar een lokaal eigendom van 50%. Daarom is er contact geweest met de energiecoöperatie Veenstroom. Helaas zijn er door een tekort aan capaciteit bij Veenstroom geen mogelijkheden voor samenwerking bij het idee voor dit zonnepark.
  - Daarom heeft de initiatiefnemer contact gezocht met de Groninger Energie Koepel. Daar wordt nu gekeken naar eventuele mogelijkheden.
    - Vraag omwonende: Gaat de GrEK de rol van energiecoöperatie nemen?
    - Antwoord PE: Nee, de GrEK is geen energiecoöperatie, maar een overkoepelende organisatie waar de Groninger energiecoöperaties bij aangesloten zijn. De GrEK gaat onder haar leden kijken of er een coöperatie is die voor Zonnepark Wildervank zou willen samenwerken.
    - Vraag omwonende: Hoe staat de gemeente tegenover het plan?
    - Antwoord PE: De gemeente heeft op dit moment nog geen beleid. We hebben hen geïnformeerd over ons idee, maar er is nog geen sprake van een principeverzoek of aanvraag omgevingsvergunning. Zolang er geen vastgesteld beleid is, kunnen wij geen omgevingsvergunning aanvragen.
  - De initiatiefnemer heeft een quickscan Flora & Fauna laten doen en heeft een Uitgangspuntenkaart laten opstellen. Deze documenten worden nog gedeeld met de leden van de

werkgroep. De belangrijkste punten uit de uitgangspuntenkaart komen bij het volgende agendapunt aan de orde.

2. Landschappelijke inpassing en ecologische versterking

- De initiatiefnemer heeft een Uitgangspuntenkaart laten opstellen en een quickscan flora en fauna laten uitvoeren. De belangrijkste punten worden benoemd:
  - Het betreft agrarische percelen
  - Door de aanleg van kruidenrijke vegetaties, verruiging en aanplant van enkele inheemse struikvormers en bramen neemt de omvang van geschikt habitat voor akkervogels toe. Soorten die baat kunnen hebben bij verruiging en opgaande elementen zijn met name de torenvalk, graspieper en de grote gele kwikstaart.
  - Vernatting tot aan een plas-dras situatie in en rondom de watergangen maakt het plangebied interessant voor een soort als de slobbeend, waterral en porseleinhoen.
    - Vraag omwonende: Brengen jullie de grond na 25 jaar weer terug naar de oorspronkelijke staat? En zo ja, hoe kun je dat dan doen bij drassige grond?
    - Antwoord PE: ja, na 25 jaar brengen we het gebied terug in de oorspronkelijke staat. Hiervoor zullen we een aantal jaren voordat de exploitatieperiode afloopt een offerte opvragen. In sommige gevallen geeft de omgeving aan dat het wenselijk is om bepaalde elementen te behouden. Hierover gaan we dan in overleg met de grondeigenaar.
    - Vraag omwonende: de sloten moeten geschouwd worden, hoe gaan jullie dat doen als er natuurvriendelijke oevers ingericht gaan worden?
    - Antwoord PE: dit nemen we mee als vraag richting de landschapsarchitect/waterschap.
  - Bij de aanleg van een zonnepark hanteert Pure Energie de gedragscode Zon op Land van de branchevereniging Holland Solar. Dit houdt in dat er minimaal 25% van het plangebied gebruikt wordt voor landschappelijke inpassing en ecologische verbetering. Denk aan het aanbrengen van bepaalde beplanting om specifieke diersoorten aan te trekken. Bij het idee van Zonnepark Wildervank gaat het dan om ca. 14 hectare die niet bedekt worden met zonnepanelen.
  - Ook kiezen we voor een zuid-opstelling. Deze is landschappelijk en ecologisch gezien beter dan een oost-westopstelling doordat er meer zonlicht en water op de bodem komt. En er is meer ruimte voor vogels om te broeden en foerageren.
- Bij de verdere ecologische inrichting willen we graag de omgeving en lokale natuur- en milieuorganisaties betrekken.
- In het ontwerp is gekozen voor een opstelling van de panelen op 1,80m zodat het zicht op de horizon behouden blijft.
  - Vraag omwonende: de 1,80m is dat de hoogte van het paneel, of de bovenkant van de panelen?
  - Antwoord PE: dat is de bovenkant van de panelen
- Tijdens de bijeenkomst wordt de inrichtingsschets besproken met de streefbeelden van hoe het er uit zou kunnen komen te zien. De schets is een eerste concept. Het is de bedoeling om dit verder uit te werken met input van de werkgroep en lokale natuur- en milieuorganisaties.
  - Er wordt gekozen voor een bloem- en kruidenrijk grasland. Dit trekt insecten aan die op hun beurt weer voeding zijn voor diverse vogels en andere dieren.
  - Het inrichten van akkerrandvegetaties en struweelstroken is een meerwaarde voor de biodiversiteit. Door de zones met elkaar te verbinden ontstaan extra foerageer- en nestmogelijkheden voor fauna. De combinatie van kruidenrijk grasland en diversiteit in akkerranden zorgt voor een robuust ecologisch systeem. Variatie in akkervegetaties ontstaan door diversiteit in zaadmengsels en hogere en lagere opgeploegde stroken.

- Het voorstel is om een informatiebord naast het park te plaatsen waarop meer informatie over het gebied en het zonnepark staat.
- Het plangebied wordt omheind door een hekwerk. Er wordt een onopvallend landschappelijk hekwerk van maximaal 2 m hoog toegepast rondom de paneelopstelling. Er wordt een ruimte van circa 20 cm onderaan vrijgelaten, zodat het perceel passeerbaar blijft voor klein wild (konijn, egel etc.).
- Op diverse plekken in het plangebied komt er struweel
- Reacties werkgroepleden:
  - Vraag omwonende: Hoe hoog wordt het struweel? Jullie geven aan dat de panelen 1,80m hoog komen en dat jullie het zicht aan de panelen willen onttrekken.
  - Antwoord PE: het struweel zal ca. 1,80m tot 2 meter hoog worden om de genoemde reden
  - Vraag omwonende: De bomen zijn zo te zien aan de zuidkant ingetekend, kan dat wel? Of zorgt dat voor schaduw op de panelen?
  - Antwoord PE: dit punt nemen we mee naar de landschapsarchitect.
  - Vraag omwonende: Rond de meeste zonneparken zie ik meer van die industriële hekwerken staan. Is dit wel voldoende tegen diefstal en dergelijke?
  - Antwoord PE: we kiezen voor een hekwerk dat zo goed mogelijk in de natuurlijke omgeving past. Een hekwerk is nodig in verband met de verzekering. Daarvoor is dit hekwerk in combinatie met camera's voldoende.
  - Vraag omwonende: Waar komen die camera's en hoe hoog zijn ze?
  - Antwoord PE: Dat is nu nog niet bekend, dat is onderdeel van het technisch ontwerp en we zijn nog niet zover dat we dat kunnen laten maken. Normaalgesproken komt er een camera bij de toegangspoort en op een aantal punten in het park.
  - Vraag omwonende: Wordt het hekwerk ingegraven?
  - Antwoord PE: Nee. De onderste 20 cm blijft vrij zodat klein wild kan passeren.
  - Reactie omwonende: In combinatie met de vegetatie die vogels aantrekt, zorgt dat ervoor dat vossen en andere roofdieren vrij spel hebben. Dat is niet gewenst. Je creëert zo een walhalla voor de roofdieren waardoor je geen wild meer overhoudt.
  - Antwoord PE: dit punt nemen we mee naar de landschapsarchitect/ecoloog.
- De werkgroep wordt gevraagd naar suggesties voor lokale natuur- en milieuorganisaties. Hier komt de suggestie uit om contact op te nemen met het Groninger Landschap. Zij zijn ook betrokken geweest bij andere zonneparken in de omgeving.
- Ook wordt gevraagd naar de wensen met betrekking tot de schets en de inrichting. Omdat het op beeld lastig te zien is, wordt afgesproken dat de leden reageren nadat zij de schets per mail ontvangen hebben. De werkgroepleden vinden het belangrijk dat de omwonenden die geen lid van de werkgroep zijn, ook de mogelijkheid krijgen mee te denken. Daarom zal Pure Energie een brief of folder maken en sturen aan de omwonenden. Het gebied waarbinnen dit gestuurd wordt, wordt afgestemd met één van de werkgroepleden. Afgesproken wordt ook dat eerst de reacties van werkgroep, omwonenden en natuur- en milieuorganisaties op de eerste schets verzameld worden om die vervolgens naar de landschapsarchitect te sturen.

3. Financiële participatie – Energiecoöperatie / lokaal eigenaarschap

- De projectleider licht kort het omgevingsfonds toe:
  - 15 jaar lang, 50 eurocent per opgewekte MWh.
  - Indicatie: 25.000 euro per jaar

- Besteding moet ten goede komen aan de omgeving: in overleg met de werkgroep. Omgeving bepaalt waar het aan besteed wordt.
- Naast het omgevingsfonds is er ook sprake van de mogelijkheid van financiële participatie via een energiecoöperatie. Pure Energie streeft naar een lokaal eigenaarschap van 50%. Daarom heeft Pure Energie contact gezocht met energiecoöperatie Veenstroom. Helaas ontbreekt het daar aan capaciteit.
- Daarom is er contact gezocht met de Groninger Energie Koepel. Die gesprekken lopen nog. GrEK is de overkoepelende organisatie voor energiecoöperaties in Groningen. Zij gaan kijken of er een energiecoöperatie is waar we mee kunnen samenwerken.
- Er is een korte uitleg gegeven over SDE subsidie: SDE subsidie staat voor Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie. Met de regeling Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE+) bevordert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat de ontwikkeling van de duurzame energievoorziening in Nederland. Zowel voor zon-PV (zonnestroom, zonnepanelen) als zonthermie (zonnewarmte, zonnecollectoren) kan men SDE+-subsidie aanvragen. De SDE++ is een verbreding van de voormalige Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE+). Deze nieuwe regeling stimuleert naast duurzame energieproductie ook CO2-reductie. Meer informatie: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/sde/aanvragen/zon>
- Mocht het niet lukken om samen te werken met een lokale energiecoöperatie dan is er eventueel de mogelijkheid tot een surplus-regeling om zo toch de omgeving te laten meeprofiteren. Dit heeft Pure Energie in overleg met een gemeente en de Brabantse Ontwikkelmaatschappij (BOM) afgestemd. Er is daar geen coöperatie die mee kan/wil doen, maar op deze manier kan de omgeving toch meeprofiteren.
  - Reacties werkgroepleden: Dit is een technisch verhaal en nog ver-van-mijn-bed. Als het zover komt, bespreken we het nog een keer

4. Vragen en vervolg

Tijdens de rondvraag

- Vraag omwonende: Wat is de planning? Wat is de looptijd tot vergunningaanvraag en realisatie?
- Antwoord PE: Dat is nog niet te geven. Looptijd tot vergunningaanvraag kan ca. 1,5 jaar zijn. Maar wanneer het park gerealiseerd kan zijn is van veel factoren afhankelijk en daardoor nu niet in te schatten.

Op de vraag hoe omwonenden het beste geïnformeerd kunnen worden, geven de werkgroepleden aan dat een brief (of folder) per post het beste is. De nieuwsbrief kan ook (ca. 35 inschrijvingen), maar niet als enige middel. Eén van de omwonenden geeft aan dat er ook informatie via whatsapp gedeeld wordt.

De volgende bijeenkomst van de werkgroep staat gepland op **maandag 31 mei 2021 om 20.00 uur**.

Acties	Wie
Vorbereiding volgende werkgroep (31 mei 2021)	Pure Energie
Contact opnemen met Groninger Landschap	Pure Energie
Quicksan Flora & Fauna delen met werkgroepleden	Pure Energie
Uitgangspuntenkaart delen met werkgroepleden	Pure Energie
Brief / Folder maken en versturen naar omwonenden	Pure Energie
Bekijken schets en noteren wensen en aandachtspunten	Allen